

AANVULLEND ONDERZOEK VliegROUTE
VLEERMUIZEN

TOEKOMSTIGE TENNISVELDEN

TE EDERVEEN

GEMEENTE EDE

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Aanvullend onderzoek vliegroute vleermuizen toekomstige tennisvelden te Ederveen in de gemeente Ede

Opdrachtgever	DroDun Ederveen Projectontwikkeling bv Postbus 530 6710 BM Ede
Project	EDE.DDE.ECO2
Rapportnummer	15015050
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	3 juli 2015
Vestiging	Doetinchem
Opsteller	Ing. K. Wopereis
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. M.P.M Verkade
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	4
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	6
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	8
7	CONCLUSIE EN SAMENVATTING	9

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van DroDun Ederveen Projectontwikkeling bv opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek ten behoeve van het vaststellen dan wel uitsluiten van een vliegroute van vleermuizen ter plaatse van de uitbereidingslocatie van de toekomstige tennisvelden te Ederveen in de gemeente Ede.

Het aanvullend onderzoek is uitgevoerd in het kader de herontwikkeling van de onderzoekslocatie tot tennisvelden.

Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in oktober 2014 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 14096015 EDE.DDE.ECO1).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

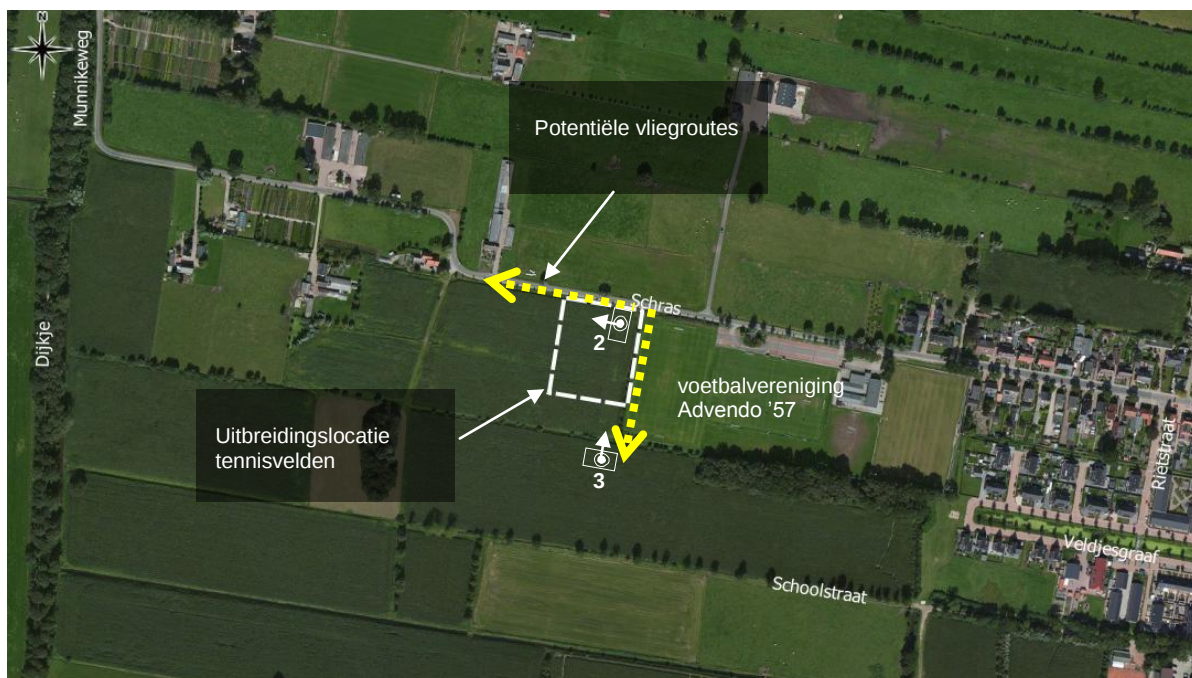
2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie betreft de lijnvormige elementen (bomensingels) ter plaatse van de toekomstige uitbreidingslocatie van de tennisvelden gelegen langs de Schras en het voetbalveld, circa 750 meter ten zuidwesten van de kern van Ederveen, in de gemeente Ede.

Ter plaatse van de Schras staan elzen met een plantafstand van 6 meter. De bomen langs de Schras, tezamen met het groene scherm van voornamelijk elzen langs het westelijk deel van het voetbalveld (Voetbalvereniging Advendo '57), vormen een potentiële vliegroute voor vleermuizen.

In figuur 1 zijn de potentiële vliegroutes weergegeven die zijn onderzocht. De lijnvormige elementen grenzen aan de uitbreidingslocatie van de tennisvelden.

Figuur 1. Luchtfoto onderzoekslocatie met potentiële vliegroutes vleermuizen.

Figuur 2 geeft een impressie van de onderzochte potentiële vliegroutes. In figuur 1 zijn de opname punten van de foto's opgenomen.

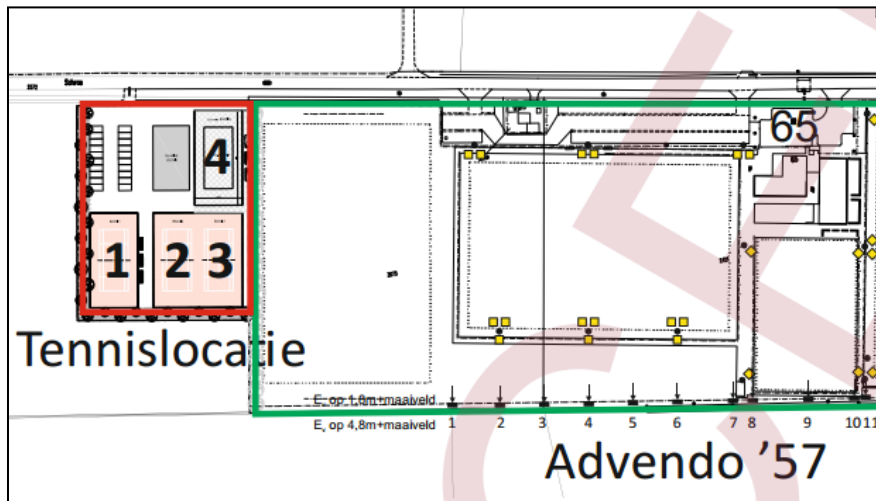
Figuur 2. Bomen langs de Schras ter plaatse van de uitbreidingslocatie.

Figuur 3. Bomen langs het voetbalveld (zuidoostelijke hoek).

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens de locatie te herinrichten. De herinrichting bestaat uit de realisatie van vier tennisbanen, een clubhuis en parkeergelegenheid. In figuur 4 is een tekening opgenomen van de toekomstige situatie. De tennisbanen worden verlicht. Baan 4 zal in het beginsel niet worden aangelicht. Er zullen 4 masten worden geplaatst. De hoogte van de lichtpunten bedraagt 15 meter. De ontwikkeling wordt gerealiseerd ten westen van het voetbalterrein ter plaatse van de openbare weg de Schras. Ten behoeve van de ingreep worden geen bomen gekapt of watergangen gedempt.

Figuur 4. Tekening toekomstige situatie uitbreiding tennisvelden (Bron: Lichtconsult 17 maart 2015).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

- Econsultancy quickscan flora en fauna (rapport 14096015 EDE.DDE.ECO1.RAP, 22 oktober 2014)

Uit de quickscan flora en fauna blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Flora- en faunawet er ten aanzien van de soortgroep vleermuizen meer informatie is benodigd:

Uit de quickscan blijkt dat er in de directe omgeving van de uitbreidingslocatie van de tennisvelden potentiële vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn. Een eventuele vliegroute kan worden verstoord door de toename van verlichting van de toekomstige tennisvelden op de groenelementen. In een schemersituatie, waarbij vleermuizen actief zijn, bedraagt de lichtsterkte tussen de 1 en 10 lux. In het geval de toekomstige verlichting meer lux produceert, kan er sprake zijn van verstoring (Bron Zoogdiervereniging). Voor de uitbreiding van de tennisvelden zijn lichtberekeningen uitgevoerd door lichttechnisch ingenieursbureau Lichtconsult. Uit het lichtonderzoek blijkt dat de potentiële vliegroute langs de Schras, voor het deel langs de bestaande sportvelden (vanuit de bebouwde kom), naar alle waarschijnlijkheid niet geschikt is als vliegroute aangezien uit de lichtmetingen blijkt dat deze lichtwaarden langs de Schras op dit deel te hoog zijn. Deze is wel geschikt als vleermuizen aanvliegen vanuit de westzijde.

In de bosschage ten zuidoosten van de huidige onderzoekslocatie zijn grotere hollen aangetroffen afkomstig van das. Of de hollen daadwerkelijk in actueel gebruik zijn door de soort kan middels een éénmalig bezoek (veldbezoek quickscan) niet worden vastgesteld of worden uitgesloten. Eventuele verstoring op de vaste rust- of verblijfplaats van de das is gelet op de afstand tot de onderzoekslocatie niet aan de orde. Verder kan das voorkomen (foerageren) in de omgeving van de onderzoekslocatie. In de omgeving is voldoende leefgebied/ foerageergebied voor de das aanwezig in de vorm van verkavelde grasland percelen.

De ten zuiden gelegen (knot) bomensingel is voorzien van holtes en spleten waar steenuil gebruik van kan maken als nestlocatie. Hier zijn tevens potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Voor meer informatie wordt verwezen naar de quickscan flora en fauna. De uitbreidingslocatie wordt landschappelijk ingepast, er wordt in een groenstructuur voorzien rondom de tennisvelden. De beplanting, voorzien van hogere bomen en struweel, wordt als zodanig aangebracht om een afscherming naar de omliggende terreindelen te vormen waardoor eventuele in de omgeving verblijvende faunasoorten als das en steenuil geen hinder ondervinden van de uitbreiding van de tennisvelden.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

De inventarisatiemethode is uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie 2013), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureau's en de Zoogdiervereeniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functie vliegroute voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat het protocol is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid, dat is voldaan aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning, om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

In de periode half april en half juni 2015 zijn twee veldbezoeken uitgevoerd. Hierbij is tussen de veldbezoeken een interval van 8 weken gehanteerd. Een vereiste is dat twee keer wordt geïnventariseerd met een minimale duur van twee uur waarvan één bezoek wordt uitgevoerd in de optimale periode (kraamtijd). De veldbezoeken zijn in de avonduren uitgevoerd.

Het totale aantal veldbezoeken is op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van twee waarnemers per veldronde, waarvan één persoon is ingezet ter plaatse van de Schras, en één persoon in de zuidoostelijke hoek bij het voetbalveld.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson D240x). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name soorten van het geslacht *Myotis*) en waarbij het sonogram uitsluitsel kan geven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound.

Overzicht veldbezoeken

Tabel I bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken. Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig.

Tabel I. Onderzoeksinspanning

	April 2015		Mei 2015	Juni 2015		Juli 2015
Tijdstip		1 x avond (20:40-22:50)			1 x avond (22:00-0:05)	
Uitvoering		Ing. K.Wopereis en Drs. B.G.W. Aarts			Ing. K.Wopereis en Ing. M.P.M.Verkaide	
Datum		21 april			24 juni	
Omstandigheden		12 °C 2 Bft			15 °C 2 Bft	
Functie		vliegroute			vliegroute	

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

Veldbezoek 21 april 2015

Tijdens het veldbezoek zijn binnen de onderzoekslocatie enkele (2 tot 3) kortstondig foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

De eerste vleermuis werd waargenomen enige tijd na het uitvliegmoment om 21:18 uur. Dit betrof een foeragerende gewone dwergvleermuis afkomstig uit oostelijke richting. Het dier foerageerde kortstondig in de zuidelijke hoek van de bomen langs het voetbalveld en aangrenzende bomen. Verder zijn nog twee gewone dwergvleermuizen waargenomen in deze hoek op verschillende tijdstippen. Dit betrof ook kortstondig foerageergedrag waarbij de vleermuizen al snel doervlogen. Gewone dwergvleermuizen vlogen ook in de omgeving (zuidoosten) van de onderzoekslocatie.

Eenmaal is een laatvlieger passerend vanuit oost-westelijke richting in de zuidelijke hoek van de bomen langs het voetbalveld waargenomen. Ter plaatse van de Schras zijn twee gewone dwergvleermuizen later op de avond op verschillende tijdstippen waargenomen. Deze foerageerden en vlogen in verschillende windrichtingen weg. Verder is geen vleermuisactiviteit waargenomen.

Er zijn tijdens dit veldbezoek geen vleermuizen aangetroffen die gebruik maken van de structuren op de onderzoekslocatie als vliegroute.

Veldbezoek 24 juni 2015

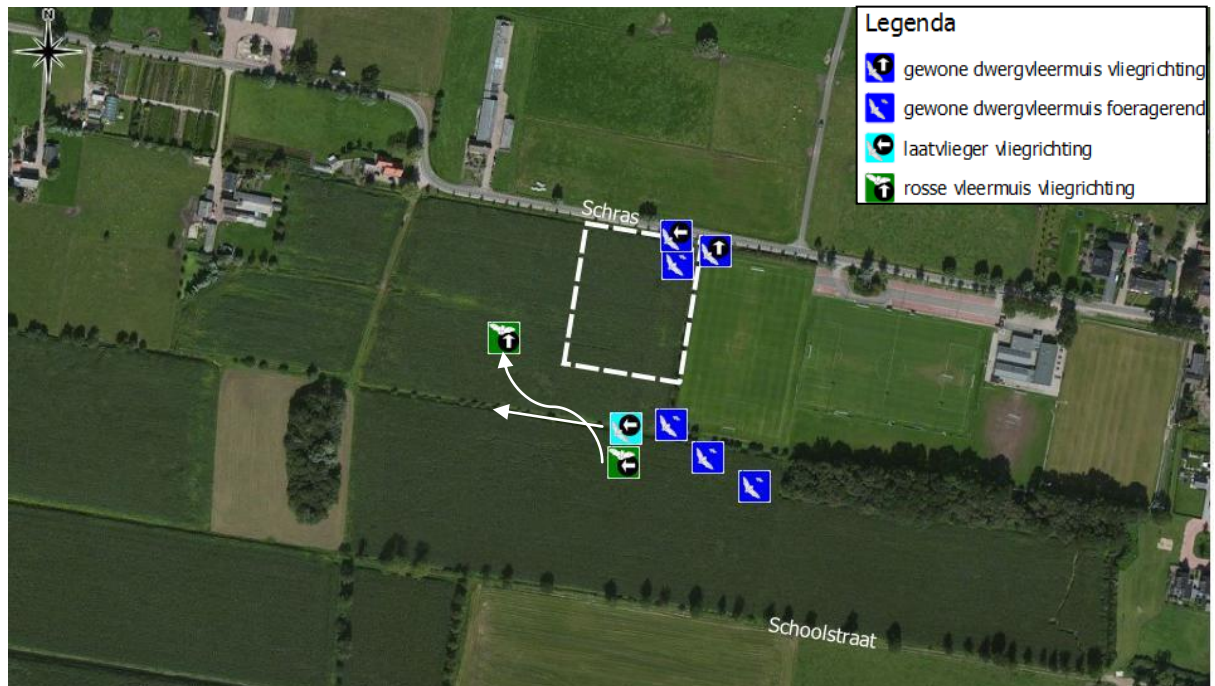
Tijdens het veldbezoek zijn binnen de onderzoekslocatie wederom enkele (2) kortstondig foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. De eerste vleermuis werd waargenomen ongeveer 10 minuten na het uitvliegmoment (22:15 uur). Dit betrof een rosse vleermuis afkomstig uit zuidelijke richting en vloog hoog boven de bomen en vervolgens over het akkerland richting de Schras. De rosse vleermuis had geen binding met de groenstructuren op de onderzoekslocatie.

Verder is activiteit waargenomen van de gewone dwergvleermuis in de zuidelijke hoek bij de bomen langs het voetbalveld op verschillende tijdstippen. Dit betrof naar alle waarschijnlijkheid één individu die enkele malen terugkwam en foerageerde op dit deel en in de directe omgeving ten zuiden van de onderzoekslocatie. Evenals het voorgaande veldbezoek is eenmaal een laatvlieger passerend vanuit oost westelijke richting in de zuidelijke hoek van de bomen langs het voetbalveld waargenomen.

Ter plaatse van de Schras werden vervolgens 2 gewone dwergvleermuizen waargenomen met een tussenpoze van 10 minuten. De vleermuizen foerageerden in het noordelijke deel en volgden de bomen langs de Schras in westelijke richting. Verder is geen vleermuisactiviteit waargenomen.

Er zijn tijdens dit veldbezoek geen vleermuizen aangetroffen die gebruik maken van de structuren op de onderzoekslocatie als vliegroute.

In figuur 5 zijn de onderzoeksresultaten van beide bezoeken samengevat weergegeven.

Figuur 5. Onderzoeksresultaten veldbezoeken 21 april en 24 juni 2015.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet 1998 een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

Vliegroute

Tijdens de uitgevoerde veldbezoeken zijn geen eenduidige vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen werden gevolgd. De doorvliegende laatvlieger en rosse vleermuis hadden geen binding met de groenstructuren op de onderzoekslocatie. De twee gewone dwergvleermuizen in het noordelijke deel foerageerden en vlogen langs de Schras. Dit betroffen echter 2 individuen die laat op de avond op verschillende tijdstippen werden waargenomen waarbij geen eenduidig vliegpatroon is vastgesteld. Door de herstructurering van de onderzoekslocatie worden geen essentiële vliegroutes verstoord die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen op populatieniveau. Overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen is niet aan de orde.

Foerageergebied

Tijdens de veldbezoeken zijn met name in de zuidelijke hoek bij de bomen langs het voetbalveld enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen. De dieren foerageerden ook in de directe omgeving ten zuiden (bomensingels en bosje) van de onderzoekslocatie. Op de onderzoekslocatie is geen sprake van essentieel foerageerhabitat. Er is in de directe omgeving ruimschoots foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Eveneens maakten de aangetroffen gewone dwergvleermuizen kortstondig gebruik van het zuidelijk deel van de onderzoekslocatie om te foerageren. Overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van foerageerhabitat van vleermuizen is niet aan de orde.

Door de initiatiefnemer zijn zekerheidshalve op voorhand maatregelen uitgewerkt om de functionaliteit van eventueel aanwezige vliegroutes te behouden. Hiertoe zijn de in de planvorming maatregelen uitgewerkt. De maatregelen betreffen het aanplanten van een groenstructuur en het realiseren van aanvullende maatregelen bestaande uit het plaatsen van schermen met klimop parallel aan de groenstructuur met een extra luifel om een donkere zone te verkrijgen als doorvliegroute voor vleermuizen. Deze donkere doorvliegzone direct achter de uitbreidingslocatie is niet noodzakelijk aangezien er geen vliegroutes van vleermuizen zijn vastgesteld. De beplanting, voorzien van hogere bomen en struweel, wordt wel als zodanig aangebracht om een afscherming naar de omliggende terreindelen te vormen waardoor eventuele in de omgeving verblijvende faunasoorten als das en steenuil geen hinder ondervinden van de uitbreiding van de tennisvelden.

7 CONCLUSIE EN SAMENVATTING

Econsultancy heeft in opdracht van DroDun Ederveen Projectontwikkeling bv een aanvullend onderzoek uitgevoerd ten behoeve van een mogelijke vliegroudefunctie voor vleermuizen ter plaatse van de toekomstige tennisvelden te Ederveen in de gemeente Ede.

Het aanvullend onderzoek is uitgevoerd in het kader van de herontwikkeling van de onderzoekslocatie tot tennisvelden.

Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in oktober 2014 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 14096015 EDE.DDE.ECO1).

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens de locatie te herinrichten. De herinrichting bestaat uit de realisatie van vier tennisbanen, een clubhuis en parkeergelegenheid. De tennisbanen worden verlicht. Baan 4 zal in het beginsel niet worden aangelicht. Er zullen 4 masten worden geplaatst. De hoogte van de lichtpunten bedraagt 15 meter. De ontwikkeling wordt gerealiseerd ten westen van het voetbalterrein ter plaatse van de openbare weg de Schras. Ten behoeve van de ingreep worden geen bomen gekapt of watergangen gedempt. Een eventuele vliegroude kan worden verstoord door de toename van verlichting van de toekomstige tennisvelden op de groenelementen. In een schemersituatie, waarbij vleermuizen actief zijn, bedraagt de lichtsterkte tussen de 1 en 10 lux. In het geval de toekomstige verlichting meer lux produceert, kan er sprake zijn van verstoring (Bron Zoogdiervereniging).

Functie onderzoekslocatie voor vleermuizen

Door de realisatie van de verlichte tennisvelden worden geen negatieve effecten op vleermuizen verwacht. Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat er geen sprake is van een essentiële vliegroude van vleermuizen langs de groenstructuren op de onderzoekslocatie. Van aantasting van belangrijk foerageergebied is eveneens geen sprake. Vleermuizen hebben voldoende foerageermogelijkheden in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

Conclusie

Overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien aantasting van een vliegroude of belangrijk foerageerhabitat van vleermuizen is niet aan de orde. Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen is niet aan de orde.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtname van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water, geluid en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

E-MAIL
info@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

